

Представете си, че е съботен следобед през октомври. Вече сте свършили всичко, което сте планирали за днес. Имате свободно време, нищо не ви притеснява. Това не се случва често. Чудите се какво да правите. Вземате лист хартия, за да нахвърлите възможните варианти... Мислите. Чакате. Изведнъж вниманието ви привлича обява в местния вестник - "Изложба на необичайно изкуство: "Смазана тръстика и замъждял фитил." Градската библиотека." Вероятно отдавна не сте гледали добра живопис. "Смазана тръстика и замъждял фитил?" Сигурно е нещо, свързано с природата. Освен това една разходка ще ви се отрази добре. Решавате да отидете.

Още от вратата на библиотеката ви "поздравява" мирисът на книгите. Зад бюрото седи библиотекарката. Косата ѝ е вързана на опашка, зад ухото си е сложила молив. Студент придържа с крака раницата си и се рови в чекмедже с картончета. Вниманието ви привличат старите списания, сложени на масата. Вземате едно със снимката на Труман на корицата. И се сецате за какво сте дошли. "Смазана

тръстика и замъждял фитил." Четете табелките с упътвания и тръгвате към вратата. Прекосявате хола. Отваряте една от тежките дървени врати и влизате в стая. Тя не е голяма. Но не е килер, а по-скоро уютен кабинет. Рафтове, запълнени с книги, покриват стените. В камината гори огън и чифт високи люлеци се кресла ви подканват да забравите за времето, докато четете някоя хубава книга. Но си мислите: "Може би по-късно. Първо изложбата." Цялата стая е изпълнена с картини. Всичките са в рамки. Ярки тонове. Разположени са на триноги стойки по двойки, с гръб една към друга. Насочвате се към първата.

Централна фигура на платното е прокаженият. Свил се е, като че ли е гърбав. Ръката му без пръсти, увита в парцал, е протегната към вас. Изпокъсаната наметка закрива цялото му лице освен очите, пълни със страдание. Тълпата около него е пъстра. Бащата спира любопитното си дете. Една жена се спъва, докато се опитва да се отдалечи. Някакъв човек бяга и се виждат само краката му. Картината е озаглавена с молбата на прокажения: "Ако поискаш, Ти можеш." На другата картина от тази стойка е изобразен същият прокажен, но сцената е променена до неузнаваемост. Заглавието се състои от две думи: "Аз искам". Прокаженият е изправен, стои уверено. Разглежда ръката си, на която сега има пръсти. Лицето му е открито, наметката се е смъкнала до раменете, той се усмихва. Тълпата вече я

Така са разположени всички картини от галерията. Винаги по двойки: едната изобразява травмирана личност, другата - същия човек, но умиротворен.

СМАЗАНА ТРЪСТИКА

И ЗАМЪЖДЯЛ ФИТИЛ

няма, само един Човек стои до него. Лицето Му е скрито, виждаме само ръцете Му върху раменете на изцеления.

"Странна изложба" - казвате си наум, докато вървите към следващата картина. Тук майсторът е нарисувал жена, която прескача пропаст. Крехкото ѝ тяло лети над бездната. През прокъсаните ѝ дрехи прозира бледа кожа. Изглежда обезкръвена. Ръцете ѝ са протегнати към скалата. В очите ѝ се четат отчаяние. На брега стои Човек. Но се виждат само ходилата, сандалите и долният край на одеждите Му. Под картината се четат думите на жената: "Само ако..." Бързо минавате към платното на гърба на тази картина, за да видите следващата сцена. Тук е изобразена същата жена. Почвата под краката ѝ е твърда. Лицето ѝ е порозовяло. Гледа с кротост хората, които са я наобиколили. До нея стои Онзи, Когото е търсила, за да Го докосне. Заглавието? Неговите думи: "Приеми живот..."

Следващата картина е сюрреалистична. Върху платното - обезобразено човешко лице. Оранжева къдрава коса на лилав фон. Лицето е удължено и разширено в долната си част като круша. Очите са перпендикулярни на нормалния разрез, в тях сякаш се движат хиляди мънички зеници. Отворената уста е застинала в кръсък. Забелязвате нещо странно. И то е живото обкръжение на човека. Стотици паякообразни същества взаимно се измъчват. Отчаяните им гласове са запечатани в заглавието: "Заклевам Те в живия Бог, не ме мъчи!" Увлечени, доближавате картината, разположена на обратната страна. Върху платното - същият човек, но чертите на лицето му са спокойни, очите вече не са диви, а нормално заоблени и гледат меко. Устата е затворена. Заглавието обяснява внезапния мир: "Освободен." Човекът е наведен напред, като че ли слуша внимателно. С ръка глади брадичката си, на китките му се люлеят белезници, но веригите им са разкъсани.

На следващата картина бедно облечена жена се е свила от страх пред разярена тълпа, която е готова да я убие с камъни. На платното откъм гърба камъните лежат на земята, без да заплашват никого. До тях стоят изумената жена и усмихнат Мъж. До Него може да се види онова, което е изписал по земята.

И още една двойка картини: парализиран човек, който лежи на постелка, моли приятелите да не спират да го носят, а те гледат нерешително към претъпканата от хора постройка. На обратната страна - същата постелка е върху рамото на мъжа, а той тича пъргаво към вратата на постройката.

Нова двойка платна: спял човек, който вика: "Учителю!" и след това се прекланя пред Този, към Когото е викал.

Така са разположени всички картини от галерията. Винаги по двойки: едната изобразява травмирана личност, другата - същия човек, но умиротворен.

Между "преди" и "след" навсякъде има среща, която променя живота. Една сцена сменя друга: успокоението измества страданието, надеждата прогонва болката и я побеждава. А в центъра на залата стои една-единствена картина. Тя се различава от всички други в изложбата. Тук няма лица. Няма хора. Майсторът е напоил четката си с древното пророчество и е нарисувал два прости предмета - тръстика и фитил: "Смазана тръстика няма да пречупи и замъждял фитил няма да угаси" (Мат. 12:20). Има ли нещо по-крехко от смазаната тръстика? Вгледайте се в пречупените тръстики по брега. Някога тънко и високо, стъблото на това здраво речно растение сега е наведено и

пречупено. Не сте ли пречупени като тази тръстика? Отдавна ли беше, когато стояхте твърдо и уверено? Бяхте изправени и яки, имахте достатъчно вода и се чувствахте вкоренени в руслото на сигурността. После нещо се случи, оказахте се смазани:

- от жестоки думи...
- от гнева на приятел...
- от съпружеска изневяра...
- от личния ви крах...
- от религиозна непримиримост...

Бяхте ранени, пречупени. Стъблото Ви, някога право, сега е прекършено, загубило се сред камъните...

КАРТИНИТЕ ЕДНА СЛЕД ДРУГА ПОКАЗВАТ НЕЖНИТЕ ДОКОСВАНИЯ НА СЪЗДАТЕЛЯ, НА КОГОТО НИКОГА НЕ СА БЕЗРАЗЛИЧНИ РАЗБИТИТЕ И ИЗМОРЕНИТЕ ОТ СВЕТА.

И тлеещият фитил на свещта. Има ли нещо по-близо до смъртта от замъжделия фитил? Някога е горял, сега гасне. Още е топъл от вчерашната страст, но вече е без огън. Още не е студен, но вече не е и горещ. Колко отдавна сте горели във вярата си? Помните ли как осветявахте пътя? После се изви вятър - пронизващ и леден. Идеите ви вече са безсмислени, мечтите ви са прекалено далечни. Постоянният вятър ви изтощава напълно.

Тогав бяхте толкова силни, но непрекъснатите пориви на вятъра блъскаха гаснещия ви огън, като ви оставяха във все по-непрогледен мрак. Замъждял фитил и смазана тръстика. Обществото знае какво да прави с вас. Светът знае слабите ви места и удря там. Светът ще ви пречупи и ще угаси пламъка ви. Но авторите на Писанието твърдят, че Бог няма да постъпи така. Картините една след друга показват нежните докосвания на Създателя, на Когото никога не са безразлични разбитите и изморените от света. Бог е приятел на раненото сърце. Бог е Този, Който запазва мечтите ви. Това е темата на Новия Завет. Това е и темата на изложбата, която разгледахме.

Нека се разходим заедно из галерията. Нека размислим върху моментите, когато Христос среща страдащите хора. Ще видим, че пророчеството доказва истината. Ще видим смазаната преди тръстика изправена и замъжделия преди фитил горящ.

Това наистина е единствена по рода си колекция от картини. Между другото, вашият портрет също е част от тази изложба. Вижте го. Но платното от обратната страна на стойката не прилича на другите - то не е докоснато. Отдолу е вашето име.

До стойката има маса с бои и четки.

Макс Лукадо

